Borger, 8 april 2022

Aan:
de Gemeenteraad van Borger-Odoorn
en
het Drents Parlement

Ter kennisgeving aan:
NMF Drenthe
Vereniging voor Nederlands Cultuurlandschap
Dorpsbelangen, Borger
Buurtvereniging Daalkampen
CDA Borger-Odoorn, mw. M. Wegman

Van Klankbordgroep bewonersinitiatief Daalkampen en omwonenden zonnecentrale Daalkampen

Betreft: landschappelijke inpassing zonneparken, industriële uitstraling

Geachte leden van de Gemeenteraad en van het Drents Parlement

Het CDA Borger-Odoorn heeft op 25 januari 2022 schriftelijke vragen ingediend bij de voorzitter van de raad naar aanleiding van signalen uit de bevolking over de industriële aanblik van zonneparken. Deze industriële aanblik wordt als onprettig ervaren.
***De Klankbordgroep Bewonersinitiatief Daalkampen wil namens omwonenden van zonnecentrale Daalkampen in Borger-West dit signaal met kracht bevestigen.***

De zonnecentrale Daalkampen is pal naast onze woonwijk gebouwd, en beslaat 20 hectare zonnepanelen. Bij het verlenen van de vergunningen is een plan voor landschappelijke inpassing gepresenteerd. Wij gingen ervan uit dat dit plan het doel had om de zonnecentrale mooi te laten opgaan in de natuurlijke omgeving en goed zou laten aansluiten bij het karakter van de woonwijk. De provincie Drenthe adviseert in 2014 over deze zonnecentrale pal naast een woonwijk:
“het gebied moet er fraai uitzien” en spreekt over een parkachtig beeld.

Deze doelstelling, die tot een plezierig beeld van onze woonomgeving zou moeten leiden, is wat ons betreft geheel mislukt.

*Verschillende aspecten van de industriële uitstraling*
Vanuit onze woonwijk en vanuit de gehele wandelroute voor een gezond ‘ommetje’ rondom, kijken wij aan tegen lelijke, onregelmatig geplaatste metalen stellages met panelen. De hoogte van de panelen overtreft op veel plaatsen de 2 meter, i.t.t. de maximale hoogte van 2 meter die in de vergunningen was vastgelegd.
Een beeld als van een vervallen fietsenstalling/achterkant van voetbaltribunes.

Het panelenveld wordt omsloten door metalen hekken met twee lagen prikkeldraad.
Totale hoogte: 2.25m.
Het terrein wordt bewaakt met camera’s. Centraal in het veld is een 360 graden camera gesignaleerd, die dus niet alleen het panelenveld ziet. De oorspronkelijke vergunning beschrijft camera’s langs de randen die uitsluitend op het terrein van de zonnecentrale gericht zijn.

Er staan generatoren langs het veld die kennelijk de camera's van stroom voorzien. Deze generatoren zijn duidelijk hoorbaar, hinderlijk in de avonduren en weekenden.
Indertijd is ons voorgespiegeld dat een zonnecentrale een geluidsarm bouwwerk zou zijn.
Het geluid van de generatoren draagt bij aan de industriële uitstraling.

In het vastgestelde bestemmingsplan en de omgevingsvergunning van 2018 staat dat het terrein omzoomd wordt door een strook met struikgewas, met aan de binnenkant van deze strook het hekwerk. Dat houdt dus in dat het struikgewas aansluitend aan de buitenkant van het hekwerk wordt aangelegd. In het voorjaar van 2022 is een wijziging aangebracht: het panelenveld met de hekwerken is in westelijke richting opgeschoven. De groenstrook met struiken langs de oostzijde van het terrein werd niet aangepast aan het nieuwe ontwerp van het zonnepark. Na een aantal intensieve contacten en verzoeken van de aanwonenden, heeft het college van B&W toegestemd in de verplaatsing van de groenstrook naar de hekwerken.

Bovendien is de groenstrook zelf niet conform de beschrijvingen in de vergunning (8 meter breed) aangelegd. De groenstrook-in-aanleg is op veel plaatsen geen 8 meter breed. De groenstrook is ook niet ononderbroken, in tegenstelling tot wat in de documenten wordt beschreven.

De groenstrook wordt gevormd door niet-groenblijvende struiken. Het afschermende effect van de struiken is dus slechts een helft van het jaar zichtbaar.

In de recente beschrijving bij de actualisering bestemmingsplan Borger-Dorp, bijlage plankaart v04, zien wij: heesterbeplanting, inderdaad verplaatst naar de rand van het panelen veld maar:
de breedte is 7 m, zonder opgaaf van reden een meter minder dan in het oorspronkelijke bestemmingplan .

Bovendien is er aan de zuidoostzijde van het terrein een brede opening gemaakt als toegangspoort voor werkverkeer. Een deel van de wijkbewoners kijkt nu uit op een toegangspoort van een industrieterrein. Zonder enige vorm van natuurlijke afscherming.

Bij de bewoners van Westdorperstraat 10 staat de centrale feitelijk in de achtertuin: 3 meter tussen de centrale en de achtertuin. Vanaf de keukentafel is er direct zicht op de stellages met panelen en de diverse kasten.
Er is aan de zuidzijde geen groenstrook voorzien. Sinds 2018 hebben deze bewoners verzoeken ingediend om een schuur te mogen plaatsen, die het zicht op de centrale zou afschermen. Dit is verschillende keren afgewezen. De vergunninghouder denkt nog steeds dat er een schuur komt en wil daarom geen groenstrook plaatsen. Een rij boompjes zou alleen geplaatst kunnen worden op het eigen terrein van de bewoners. De zonnecentrale staat dus te dicht op de achtertuin van de bewoners om überhaupt iets van landschappelijke camouflage mogelijk te maken.

Tenslotte: wandelaars bij de Mandelanden ter hoogte van de brug over kanaal Buinen-Schoonoord hebben ook direct zicht op een groot deel van het industrieterrein. Naar onze mening doet dit afbreuk aan het natuurlijke beeld van de Mandelanden en omgeving.

*Onze reactie op de antwoorden van de gemeente op de vragen van het CDA:*
Bij het antwoord van de gemeente op vraag 1 "Dergelijke invulling is tegenwoordig een maatschappelijk gegeven geworden in het kader van het nastreven van een energie zelfvoorzienende samenleving":

1: “een maatschappelijk gegeven”: de invulling van de windindustrie in onze regio, doorgedrukt door de landelijke en provinciale overheid is inmiddels een gegeven. Echter, de gemeente stond en staat zelf aan het roer bij de invulling van zonne-industrie. Dit is dus niet zo maar “een gegeven” maar een door de gemeente beïnvloedbare situatie.
2: Een energie zelfvoorzienende samenleving: de elektriciteit die zonnecentrale Daalkampen zal opwekken gaat gewoon het algemene elektriciteitsnet op. Er zijn geen afspraken over toevoer van deze opbrengst naar huishoudens in Borger-Odoorn.

3. Bij vraag 3: de zichtbaarheid van landschappelijk inpassing: vanaf het begin was duidelijk dat de groenstrook niet uit groenblijvende struiken zou bestaan. Dus is het afschermende effect de helft van het jaar niet aanwezig.

*Het doel van landschappelijke inpassing versus de letterlijke beschrijving van het vastgestelde bestemmingsplan.*
De Klankbordgroep bewonersinitiatief Daalkampen, onder wie direct aanwonenden aan de oostzijde van het plangebied, gaat ervan uit dat het landschappelijke inpassingsplan bij zonnecentrale Daalkampen vanuit bepaalde doelstellingen is ontworpen.
Namelijk het mooi doen opgaan in het landschap van de centrale en het visueel afschermen van het panelenveld van de aangrenzende woonwijk en bezoekers (toeristen) van de omgeving.

Uit het schriftelijke antwoord van het College van B&W aan het CDA blijkt dat verbetering van de landschappelijke inpassing niet mogelijk is zonder nieuwe procedures.

In 2018 is een theoretisch beeld geschetst van de landschappelijke inpassing met een aantal kenmerken. Deze kenmerken waren niet voorzien van objectief toetsbare criteria. Daardoor hebben de gemeenteraadsleden niet anders kunnen doen dan op het eigen persoonlijke oordeel af gaan.
Het terrein bij Daalkampen is bovendien welbewust buiten het beleidskader Zonneoogst geplaatst en gehouden.
Dus zijn voortschrijdend inzicht en actuele opvattingen niet meegenomen.
Nu het feitelijke beeld erg tegenvalt, is verbetering vrijwel uitgesloten omdat de theoretische beschrijvingen van het inpassingsplan in het bestemmingsplan zijn vastgelegd. Als in beton gegoten.

Wij hebben ernstige bezwaren tegen deze gang van zaken.
Wij begrijpen nut en noodzaak van regels en afspraken.
Echter: gaat het deze gemeente om de theoretische beeldvorming en de letter van de regels, de inkt op het papier? Ongeacht het uiteindelijk effect in de praktijk?
Of gaat het deze gemeente om de doelstellingen van de regels?

Getekend namens Klankbordgroep Bewonersinitiatief Daalkampen en omwonenden:

| | | |
|---|---|---|
| J. van der Werff, | G. Meendering | R. Ebbinge |
| J. van der Werff – Kazimier | M. Elzinga-Dost | J. Ebbinge |
| R. Vinke | M. Elzinga | S. van Dijk |
| H. Uil | A.Eefting-Jensma | Th. Bangma |
| HW. Ter Horst | H.E. Eefting | |